

færdeles dygtig Mand, der har en stor Fortjeneste af sit Fag; men dette hænger ikke i allermindeste Maade sammen med denne Lov; vor Anerkjendelse af Gymnastikdirectorens Fortjeneste kan være fuldstændig, og vi kunne alligevel stemme for Loven. Jeg skal dernæst gjøre opmærksom paa, at et æret Medlem (Hammerich) — det gjør mig ondt, at han for Dieblisset ikke er her i Salen — henlede Opmærksomheden paa, hvad der foregaaer i andre Lande angaaende Gymnastikvæsenet. Han henlede blandt Andet Opmærksomheden paa Schweiz; men det vil jeg udtale, at enten kjender den ærede Rigsdagsmand ikke Forholdet i Schweiz, eller ogsaa har han taget fuldkommen feil af de Meddelelser, han har derom. I Schweiz gjøres der Meget for, om man vil, offentlige Lege, men der gjøres kun meget Lidt af det Offentlige. Der er storartede offentlige Skydevæbber, mange Legemsøvelser, der træde offentlig frem og vinde stort Bisalb som ogsaa Belønning, men det vedkommer ikke Staten; det er af og til cantonalt; desuden stæer det, naar Vedkommende er i en meget mere fremrykket og moden Alder end den, hvori Gymnastikunderviisningen her i Landet foregaaer i Skolerne. Det ærede Medlem henlede ogsaa Opmærksomheden paa, hvad vore Forsædre have gjort i den Henseende; men de fortsatte Legemsøvelserne i en heel Række af Aar og netop igjennem den Udviklingsalder, hvor vi her lade den ligge stille. Gymnastikunderviisningen er hos os affluttet med omtrent det 13de eller 14de Aar, men det var netop fra denne Alder, og indtil det unge Menneffe blev fuldvoksen Mand, at den Legemsøvelse egentlig foregik, der havde noget saa Væsentligt at betydte for vore Forsædre. Vi kunne desuden ikke laane vore Oplysninger fra en Tid, hvor der var en Stamme, som var fri, og en Trælstamme, som arbejdede for den. Det gjør en stor Forskjel, at Manden dengang levede for at bruge sit Legeme i Rampen og bruge det mere, end vi nu bruge Sjælen, og havde en Træl, der leverede ham Alt, hvad han skulde spise og drikke, og som udførte enhver Gjerning for ham, medens vor Landbobefolkning maa arbejde baade for sig selv og for os alle. De Institutioner, der dengang kunde være passende, kunne ikke bruges nu. Det ærede Medlem talte, saa-

vildt jeg hørte rigtigt, igjen iaar om den Gymnastik, hvorved Schweizeren lærer at gaae paa Bjergene (Hammerich: Nei, men da de have Bjerge at gaae paa, kunne de bedre end vi undvære Gymnastikunderviisning); jeg syntes, at han sammenførte deres Gaaen paa Bjergene med Gymnastikøvelser; naar det ærede Medlem ikke gjorde dette, saa veed jeg ikke, hvorfra Tælen om Gangen paa Schweizerbjergene kom, medmindre det skulde være for at ophvise om, hvorledes en Mand ved sin daglige Syssel opnaaer en stor Færdighed i Legemsøvelser. Jeg vil spørge det ærede Medlem om, hvad enten en Mand løber for at fange et uvane Kreatur eller for at springe fra Bjerg til Bjerg, dette ikke er Legemsøvelse, og om ikke det ene ligesaa godt som det andet kan give en Mand Selvbevidsthed om, hvad han kan bruge sine Kræfter til. Derjom det ærede Medlem nu vil sige, at det er ingen Ting i stærkt Løb at fange et uvane Kreatur, da vil jeg svare ham: prøv det engang eller tag en af de bedste Gymnastikere og forsøg engang, om han kan gjøre det bedre end en Bondebønder, der har færdes med den Slags Ting fra Barn af; og troer det ærede Medlem ikke, naar han seer disse „klobse“ og „kluntede“ Bønderfolk komme paa Torvet, at de have udøvet en legemlig Virksomhed, en Gymnastik om man vil, som giver dem en langt større Kraft og Færdighed, der vil kunne komme dem til Nytte som Solbater, end de vilde kunne opnaae ved at springe en Time paa en Hest. Den Mand, som det ærede Medlem seer her paa Torvet, og som kjører om med sine Tørv, han har kjört hele forrige Nat i raat Veir og paa slette Veie; han lever den hele Dag paa kold Tæring, kjører omkring i Byen med sin Tørvevogn og kjører igjen hjem om Natten, og det gjør han 4 Gange om Ugen; og troer da det ærede Medlem ikke, at dette bringer ham en langt bedre gymnastisk Øvelse end ved at springe nok saameget i Skolerne. Men, siger det ærede Medlem, gaaer ikke Legemets Kraft og Brugbarhed i militair Henseende tabt paa Landet, ved at Gymnastikunderviisningen i Skolerne ikke drives tilbørlig? Jeg vil spørge, om den legemlige Styrke, som vindes ved fra Morgen til Aften at gaae efter en Ploug, Dag ud og Dag ind, ikke er mere værd for den, der